

JAARVERSLAG

Museum Sloten
Heerenwal 48
8556 XW Sloten

0514-531541
b.g.g. en tijdens wintersluiting
info@museumsloten.nl
www.museumsloten.nl

Inhoud

Voorwoord.....	3
1 Profiel.....	4
1.1 Plek van het museum in de stad.....	4
1.2 Missie.....	4
2 Trends.....	5
2.1 Bezoekers.....	5
2.2 Omzet.....	9
3 Publieksprogramma.....	10
3.1 Nieuwe inrichting.....	10
3.2 Kinderspeurtocht 'de muis in het stadhuis'.....	12
3.3 Open Museummaand.....	12
3.4 'Tastbare fantasie': bronzen van Kitty Warnawa.....	13
3.5 Activiteiten.....	13
4 Collectiebeheer.....	15
4.1 Collectieregistratie.....	15
4.2 Digitalisering collectie.....	15
4.3 Werkgroep collectie.....	15
4.4 Stand van zaken ontzaming.....	16
5 Marketing en communicatie.....	18
5.1 Offline.....	18
5.2 Online.....	19
5.3 Kanalen van derden & free publicity.....	20
6 Zakelijke markt en groepen.....	22
7 Organisatie.....	23
7.1 Bestuur.....	23
7.2 Personeel.....	24
7.3 Ingehuurde freelancers.....	24
7.4 Vrijwilligers.....	25
7.5 Vrienden van het museum.....	26
7.6 AVG.....	28
8 Subsidies en fondsen.....	29
9 Financiën.....	30

Dit hoofdstuk 9 is in deze website-versie weggelaten. Op verzoek kunnen we u daar inzage in geven. U kunt uw verzoek mailen naar info@museumsloten.nl, dan zorgen wij dat het bij het bestuur komt.

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2023 van 'Museum Sloten', een bijzonder museum in één van de elf steden die onze provincie rijk is.

Het afgelopen jaar is er onder leiding van museummakers hard gewerkt aan een compleet nieuwe presentatie. Een binnenhuisarchitect heeft gekeken naar de kleuren, ze heeft gekozen voor koningsblauw, dat past heel goed en geeft het gebouw een nog mooiere uitstraling. De vloeren en wanden zijn opnieuw geverfd en de gemeente, eigenaar van het gebouw, heeft een aantal duurzame ontwikkelingen doorgevoerd.

Museummakers heeft in opdracht van het bestuur een nieuw plan gemaakt om de presentatie eigentijds te maken. Uiteraard wordt nog steeds het verhaal van de stad Sloten verteld. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de toverlantaarns die destijds als aparte collectie op zolder te vinden was. Een groot aantal series van onze toverlantaarnplaatjes zijn gedigitaliseerd en spelen een belangrijke rol. Uiteraard hebben wij ook aan onze jeugdige museumbezoekers gedacht. Zij kunnen door middel van een speurtocht kennis maken met de rijkdommen van het museum.

Uiteraard willen wij dankzeggen aan de gemeente, van der Walfonds en andere subsidieverstrekkers die financieel hebben bijgedragen aan de totstandkoming van de nieuwe presentatie. Wij zijn verheugd u te kunnen melden dat het aantal bezoekers in 2023 fors is gestegen, van 2.374 in 2022 tot 3.201 in 2023.

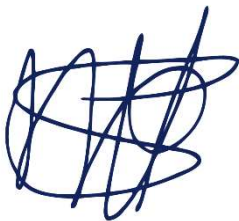
Het jaar 2023 sluiten wij positief af met een bedrag van € 13.987. Het bestuur heeft begin 2023 besloten om alleen de noodzakelijke uitgaven te doen en een pas op de plaats te maken met het 'ontzamelen' maar ook met het vormgeven van de leskisten. De reden daarvoor was tweeledig: er zit altijd, ook al zijn wij zo zorgvuldig in het doen van de uitgaven, een risico op overschrijding van de kosten voor het realiseren van de nieuwe presentatie. Het tweede punt was de hoge energieprijzen waarvan wij pas aan het einde van het jaar de afrekening hebben ontvangen.

Deze twee onzekere factoren hebben het bestuur doen besluiten om een aantal uitgaven door te schuiven naar 2024. Wij zijn tenslotte ook verantwoordelijk voor de betaling van onze medewerkers. Wij zijn blij dat wij zo positief eindigen, mede door de tegemoetkoming van het Rijk en de gemeente in de hoge energiekosten. Het bestuur heeft in haar begroting nu bedragen opgenomen om een aantal zaken in 2024 op te pakken.

Net als veel andere musea maakt het bestuur zich zorgen over het vinden van nieuwe bestuursleden die zich in willen zetten voor het museum. Op dit moment zijn niet alle vacatures vervuld.

Mocht u onze nieuwe presentatie nog niet hebben gezien, vanaf 30 maart 2024 bent u weer van harte welkom.

Bestuursvoorzitter Ackelyn Stapensea, maart 2024

Mede namens medebestuurders Iris van Staveren, Netty Letterie en Bouke van der Zee.

1 Profiel

1.1 Plek van het museum in de stad

Sloten is een stad, een unieke stad: met slechts 707 inwoners de kleinste van de elf Friese steden en de enige Elfstedenstad in de gemeente De Fryske Marren. Als voormalige vestingstad is het zo gaaf bewaard dat je je echt terug waant in de tijd. Sloten is één groot monument.

Museum Sloten ligt in het centrum van die stad, en biedt een inhoudelijk interessant drieledig cultuurhistorisch aanbod:

- **Historie** De rijke cultuurhistorie van stad en regio wordt uitgelicht aan de hand van historische voorwerpen en middels beeld en geluid.
- **Toverlantaarns** De bijzondere collectie toverlantaarns en toebehoren van oud-Slotenaar Peter Bonnet (1893-1979) en aangevuld met een schenking van de heer Halsema, is Nederlands mooiste collectie op dat gebied.
- **Tentoonstelling** Jaarlijks is er een wisselende kunst- of (cultuur)historische tentoonstelling.

1.2 Missie

Onze missie luidt:

De rijke cultuurhistorie van de stad Sloten behouden en ontsluiten voor toeristen, recreanten en inwoners van de gemeente De Fryske Marren.

Speerpunten zijn:

1. Het museum is de cultuurhistorische en cultuurtoeristische spil van Sloten.
2. Het museum ontwikkelt vernieuwende publieksgerichte en educatieve projecten die tot uitdrukking komen in verschillende kunstvormen.

2 Trends

2.1 Bezoekers

Museumbezoekers: stijging van 40 procent

De algemene tendens is een geleidelijk stijgend aantal museumbezoekers, met als grote uitschieter in het verleden het jaar 2018, toen Leeuwarden Culturele Hoofdstad was. De coronajaren is Museum Sloten goed doorgekomen, doordat veel Nederlanders hun vakanties noodgedwongen in Nederland doorbrachten en zij het museum blijkbaar beter weten te vinden dan buitenlanders. (Hier ligt dus nog een taak voor de PR.)

2023 – het jaar dat het nieuwe museum geopend is – laat een flinke stijging zien van het aantal museumbezoekers: zo'n 40 procent. En dat ondanks de uitgestelde opening (20 april in plaats van 1 april), maar ook dankzij de Open Museummaand in november.

De herinrichting heeft duidelijk een positieve impuls gegeven aan het museum. Mede daardoor zullen we ook in 2024 een zeer positieve PR kunnen voeren, waardoor we meer bezoekers zullen mogen verwelkomen.

VVV-bezoekers iets gedaald

Het aantal VVV-bezoekers is iets gedaald. Dit is in lijn met de algemene trend in Nederland en vooral in Friesland, waarschijnlijk omdat Nederlanders na de coronajaren weer massaal naar het buitenland gaan.

Daar komt mogelijk bij dat mede dankzij de grote inzet van VVV Waterland van Friesland er meer is te doen in de regio waardoor de toeristen misschien meer keus hebben en meer over de verschillende mogelijkheden (andere musea, evenementen en locaties) gespreid worden.

Trend

In cijfers

Jaar	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Museumbezoekers	2024	2021	4038	2866	2138	1931	2374	3201
VVV-bezoekers	5267	6735	14178	11378	9143	9255	9499	8575
Totalen	7291	8756	18216	14244	11281	11186	11873	11776

Grafische weergave

Wat vinden de bezoekers van de nieuwe inrichting

Recensies op Google maps in 2024

De recensies op Google maps zijn dit jaar erg positief. Bezoekers weten hoogstwaarschijnlijk niet dat het museum geheel vernieuwd is, dus daar reageren ze ook niet op. Wel is het zo dat bezoekers dit jaar 4 of 5 sterren gaven voor hun bezoek aan het museum, terwijl ze in voorgaande jaren vaker 3 sterren gaven. Met andere woorden: impliciet waarderen bezoekers de nieuwe inrichting wel degelijk.

Er waren twee negatieve recensies, maar die hadden betrekking op het feit dat bezoekers voor een dichte deur stonden tijdens de wintersluiting. Dit staat duidelijk vermeld op onze website dus we kunnen daar niets aan doen, maar het blijft sneu voor die mensen. Voor het museum is het jammer dat dit de algemene score negatief beïnvloedt.

In de google-recensies spreken mensen zich in tamelijk algemene termen uit. Het wordt niet echt duidelijk wat men precies waardeert. In het gastenboek (volgende paragraaf) doen bezoekers dat meer.

Elle
Local Guide · 24 reviews · 7 foto's

★★★★★ 3 weken geleden **NIEUW**

Heel leuk museum over een van de leukste dorpjes van Friesland. Het gaat vooral over de geschiedenis van het kleine dorpje. (710 inwoners, ongeveer 1,5 km omtrek) Ik ben er 2 keer geweest. Een keer in 2022 en een keer in 2023. Het is laatst vernieuwd, waardoor het actiever is geworden en je dus op een meer speelse wijze, door middel van geluid, knopjes etc, kan leren over de geschiedenis van Sloten. Leuk personeel, die je routes of andere dingen kan aanbevelen en een grote museum shop.

Inge van der Hauw
16 reviews · 114 foto's

★★★★★ een maand geleden

Prachtig Museum, zeker de moeite waard om te bekijken.

Mevrouw
Local Guide · 130 reviews · 288 foto's

★★★★★ een maand geleden

Oppassen voor je hoofd :-)
Mooi gebouw, leuke collectie om even te bekijken.
Bezoek vooral ook even de bakker waar je een kortingsbon van krijgt.

pascal en mieke Voeten
Local Guide · 43 reviews · 71 foto's

★★★★★ 2 maanden geleden

Een heel leuk klein interactief museum over sloten. Wat leuk om dit te bezoeken. Ook leuk om daarna te wandelen in sloten, daar zie je ook bezienswaardigheden die je in het museum hebt gezien.

John Tits
94 reviews · 35 foto's

★★★★★ 4 maanden geleden

Kleinschalig, lief en overzichtelijk museum.

Peter Talman
Local Guide · 22 reviews · 4 foto's

★★★★★ 5 maanden geleden

Leuk om in dit prachtige gebouw binnen te stappen en je te verwonderen over de geschiedenis van de stad Sloten. Prima ontvangst en voorzieningen.

JanC Cozijnsen
47 reviews · 40 foto's

★★★★★ 7 maanden geleden

Leuk museum met verhalen over de historie van sloten en met veel antieke projectors. We hebben ervan genoten!

Erik
Local Guide · 45 reviews · 184 foto's

★★★★★ 7 maanden geleden

Wir sind auf dem Wasserweg dort vorbei gefahren. Haben angelegt und den sehr schönen Ort besucht. Sehr zu empfehlen....

Jolanda H
Local Guide · 262 reviews · 1.011 foto's

★★★★★ 8 maanden geleden

Leuk klein museum over de historie van Sloten. Dit weekend net weer geopend na een herinrichting. De knoppen geven diverse toelichtingen en korte films. Er is aandacht voor de bijzondere collectie toverlantaarns. Het oude stadhuis bevat nog vele originele elementen.

Gastenboek

Na de herinrichting vinden beduidend meer gasten het museum leerzaam en interessant.

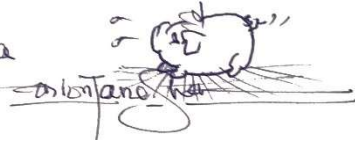
*rijke
Mooi museum. Lange geschiedenis.
Erg interessant. De moeite waard.
Bennie - Thom uit de Achtehoek
Leuk leerzaam klein museum!*

04 001'23.

Leuke museum! Klein, kruis, maar toch wel leerzaam.

Karen & Antje Tanisla

(naasleus)

21 sep. 2023

Wij zijn eveneens Brabanders
al komen we uit Zeeland:
een klein dorp (=5000 inv.)
gelegen in N.O.-Brabant.

We hebben zeer genoten (- en veel
geleerd!) van de toerlantaarn
Voor ons is Sloten ontelbaar;
we vergeten dit mooie stadje
nooit meer!

2023 Weer veel geleerd, dank u
Prachtig, veel geleerd! !

Ook voor de vormgeving en de
presentatie is nu veel
waardering.

Vanuit Steenwijkerwold bezoek
ik dit bijzondere museum!

Meaunette.

18/7/2023

Wij wandelen veel en tijdens onze
wandelingen bezoeken we veel musea.
maar dit is toch wel een van de mooiste
alleen het pand al, Prachtig.

Peter en Soke Tolman
Bolsward.

Verrassende invalshoeken
oud & nieuw mooi gecombineerd!

Wim A. Sijrd

5/10/23

Wat kunnen kleine musea toch pareltje zijn
Dit is er eentje, bestlist!

2-11-2023

Wat een verrassend museum
Prachtige opstellingen met
prachtige verhalen uit Slobo
en zijn historie,
in aanrader.

Andri - Annet van Dijk

19.07.2023. Leuk verzorgde tentoonstelling!
Marquise uit Alphen

Bijzonder is het compliment
hiernaast dat afkomstig moet
zijn van iemand uit de
erfgoedsector.

Zelden een zo uitgebalanceerde en
doeltreffende expositie gezien.
Mooi evenwicht tussen beeld en tekst
Sterke focus op de kern. Niet terzake. Wel
essentieel.
De toelichtingen als leidraad is
prachtig en passend

2.2 Omzet

De omzet is al een aantal jaren min of meer gelijk. 2023 laat een kleine stijging zien, maar als we hier een inflatiecorrectie zouden toepassen, zou het min of meer gelijk zijn gebleven aan vorig jaar.

De duidelijke stijging vanaf 2016 is te danken aan de komst van (toen nog) vrijwilliger Tineke de Ree, die het VVV en de winkel vleugels heeft gegeven. 2018 was het jaar dat Leeuwarden culturele hoofdstad was. 2021 en 2022 waren de coronajaren, waar wij eigenlijk vooral van geprofiteerd hebben doordat veel Nederlanders in eigen land vakantie hielden.

Zie verder hoofdstuk 9 Financiën.

3 Publieksprogramma

3.1 Nieuwe inrichting

Aanleiding en concept

Reden voor de nieuwe inrichting was dat de vorige presentatie (uit 2002) achterhaald en meer dan afgeschreven was.

In de winter 2022-2023 is de hele inrichting vernieuwd. In de nieuwe inrichting is op een unieke manier de historie gevisualiseerd, namelijk via onze toverlantaarns en aanverwante objecten. Door ze hun oorspronkelijke functie terug te geven worden ze nu op een originele manier weer tot leven gewekt. Bovendien maakt het meteen de relatie met de geschiedenis van het geprojecteerde beeld duidelijk: van bioscoop en televisie tot YouTube filmpjes en virtual realitykijkers, het begint allemaal bij de Laterna Magica.

De nieuwe inrichting is ontworpen en gemaakt door het collectief MuseumMakers, maar ook onze vrijwilligers hebben hiervoor enorm veel werk verzet. Zij hebben ervoor gezorgd dat het hele museum werd ontruimd.

Opening

Na deze intensieve periode van hard werken, zowel binnen als buiten het museum, is het vernieuwde museum op feestelijke wijze geopend door de wethouder van cultuur Janita Tabak op donderdag 20 april. Genodigden, medewerkers, vrijwilligers en bestuur kunnen vervolgens een kijkje nemen in het museum.

Impressie

Hieronder een impressie van de metamorfose die het museum heeft ondergaan (met rechts de oude situatie ter vergelijking).

Vanuit de entree worden bezoekers als het ware het museum ingelokt met een spannende entree.

Hal en trappenhuis zijn nu ook echt museumruimtes. In de hal beland je meteen in de magische wereld van toverlantaarns, en op de trap word je begroet door twee historische figuren die hun verhaal kwijt willen.

De overloop was een 'verkeersruimte', maar is nu ook benut als tentoonstellingsruimte.

In de Raadzaal kun je een introductiefilm bekijken over het ontstaan van het vestingstadje Sloten. In de vitrines vindt men voorwerpen die herinneren aan de oorspronkelijke functie van de ruimte; de zetel van het stedelijk bestuur.

In de andere zaal op de verdieping kunnen bezoekers zelf interactief de wereld van de toverlantaarns ontdekken.

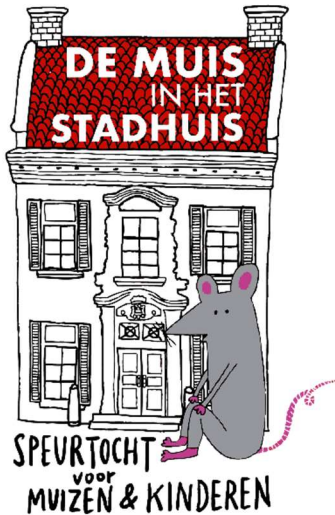
Op zolder staat de geschiedenis van Sloten centraal met drie thema's: de rol van het water, Friese identiteit, en bestuur en rechtspraak.

3.2 Kinderspeurtocht ‘de muis in het stadhuis’

Voor de kinderen is de speurtocht ‘Wick, de Muis in het Stadhuis’ ontwikkeld. De speurtocht voert kinderen door het nieuwe museum aan de hand van een speurboekje dat eerst gevouwen moet worden en kan worden ingekleurd. Uiteraard wacht aan het eind een verrassing.

Dit onderdeel is nog niet compleet. In de winter van 2023-2024 volgt de afronding.

3.3 Open Museummaand

Een initiatief van Waterland van Friesland om een maand lang, november, de inwoners van Friesland gratis 15 musea te kunnen laten bezoeken. Ons museum is hiervoor ook benaderd en wilde hieraan haar medewerking verlenen. Omdat er voor dit project subsidie is aangevraagd kunnen de kosten, die hiermee gemoeid waren, verhaald worden op Waterland van Friesland. Dit betreft zowel de vergoeding voor de baliemedewerkers als de energiekosten. Normaal gesproken is ons museum gesloten, maar de baliemedewerkers hebben erin meegestemd om dan ook beschikbaar te zijn. In overleg met het bestuur is het museum geopend op vrijdag, zaterdag en zondag van 13.00 uur tot 17.00 uur.

In de aanloop daar naartoe zijn er initiatieven opgezet om deze musea beter bekend te laten worden bij de ondernemers in de regio: campings, hotels, B&B's, verhuurders van boten etc. De ondernemers konden zich inschrijven voor een bustour die langs de musea reed. Er waren 4 routes van maandag t/m donderdag en per dag werden er 2 of 3 musea bezocht. Op woensdag 28 juni stopte de bus in Sloten en na een pitch werden de ondernemers getrakteerd op soep en een broodje in de Poarte waarna een kort bezoek aan het museum werd gebracht.

Bekende Friezen

Ook werden er bekende Friezen ingezet om de verschillende musea te promoten.

Museum Sloten werd gepromoot door Welmoed Deinum, zij is vlogster, biologisch boerin in Sondel en een vaak geziene gast op TV. Welmoed wist niet van het bestaan van het museum af en voelde zich meteen welkom. 'Het is me echt bijgebleven dat zo'n verrassend museum zo dichtbij huis is, dat verbaast me echt.'

Onze stadsomroeper gaf ook *acte de présence*, iets dat bezoekers altijd heel erg waarderen.

3.4 Activiteiten

Gezien de vele werkzaamheden voor de herinrichting is er nog geen gelegenheid geweest om veel activiteiten op te zetten en uit te voeren.

Een belemmering voor activiteiten is ook dat de nieuwe ingerichte Raadzaal hiervoor minder geschikt is, omdat het te riskant is om daar koffie, thee en andere versnaperingen te nuttigen. De geplande verbinding met het naast gelegen MFC De Poarte is daarom zeer gewenst en kan voor beide partijen veel betekenen.

Als die verbinding er eenmaal is, kan het eerder (in 2020-21) opgestelde activiteitenplan als basis dienen.

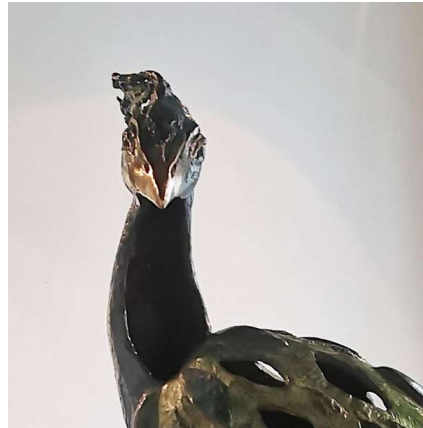
3.5 'Tastbare fantasie': bronzen van Kitty Warnawa

Nadat er in de eerste helft van het seizoen nog veel werk en tijd ging zitten in de afrondende werkzaamheden voor er herinrichting, konden we later in het seizoen toch nog een nieuwe wisseltonstelling presenteren.

Het was mooi om het prachtige werk van een onze balievrijwilligsters en buurvrouw Kitty Warnawa te laten zien.

Kitty over haar werk

“Animalier of sculpteur in brons, zo benoem ik wat ik ben. Ik maak sculpturen in brons, in opdracht, maar vooral vrij werk. In deze driedimensionale expressievorm vind ik de grootste mogelijkheid om mijn gevoel voor verhouding en het verschil van karakteristieke kenmerken van (hoofdzakelijk) dieren te laten uitkomen. Van figuratief tot geabstraheerd tot slechts een afspiegeling van de realiteit. Een emotie vangen in gegoten brons. Een beeld scheppen in brons blijft me boeien; dat is mijn grootste uitdaging en drijfveer. Gevoel voor verhouding en inspiratie uit de natuur - dat is mijn leidraad. Ik begin met een schets van mijn idee, daarna maak ik een model in was. Dan een gipsvorm waarin het brons gegoten wordt. Het grove gietsel werk ik helemaal bij tot een glanzend geheel, waarna het verhitten en patineren volgt tot het gewenste eindresultaat.”

4 Collectiebeheer

Museum Sloten heeft een prachtige collectie voorwerpen over de geschiedenis van Sloten en een unieke toverlantaarn-collectie. De collectie bestaat ook in 2023 uit vier deelcollecties. Hierin hebben zich geen mutaties voorgedaan. Collectievorming gebeurt passief.

In langdurig bruikleen van de gemeente:

- a) De collectie van 'Peter Bonnet' bestaat uit toverlantaarns, toverlantaarnplaten en aanverwante optische apparaten. Deze heeft een omvang van ongeveer 1.000 voorwerpen. De toverlantaarnplaten zijn per doos geteld de totale collectie wordt geschat op ongeveer 10.000 platen;
- b) De cultuurhistorische collectie bestaat uit voorwerpen die betrekking hebben op de geschiedenis van de stad Sloten en omgeving. De collectie bestaat uit ongeveer 500 voorwerpen.

In eigendom van het museum:

- c) De collectie Halsema bestaat uit 100 toverlantaarns, toverlantaarnplaten en aanverwante optische apparaten. Deze collectie is in 2003 door een particulier aan het museum geschonken;
- d) Een collectie van 100 voorwerpen van diverse aard.

4.1 Collectieregistratie

Vrijwel de volledige collectie is geregistreerd in de museale database Adlib. De objecten zijn onderverdeeld in verschillende categorieën. Van elk object is een omschrijving en een digitale afbeelding gemaakt. Daarnaast heeft elk object een eigen inventarisatienummer gekregen.

In 2023 is met ondersteuning van de Museumfederatie Fryslân een begin gemaakt met een nieuw online registratiesysteem.

4.2 Digitalisering collectie

De gedigitaliseerde toverlantaarnplaatjes waarvan er ruim 2.500 beschreven, gefotografeerd en gepubliceerd zijn te bekijken via de website "Lucerna" van de universiteit van Trier: www.slides.uni-trier.de/collection/collection-search.php en scroll verder naar Museum Stedhûs Sleat.

4.3 Werkgroep collectie

De werkgroep bestaat nu uit 3 leden, te weten:

- Mw. Netty Letterie (bestuurslid, communicatie met gemeente De Fryske Marren);
- Mw. Janna de Boer (vrijwilliger historische collectie, bruikleen);
- Mw. Femmy Bijstra (vrijwilliger afstoting LAMO-traject).

De werkgroep houdt zich bezig met wat wel en niet bewaard moet blijven. Wat is het kernverhaal van onze collectie? Wat willen we vertellen en welke werken horen daarbij?

Voor het afstoten van cultuurgoederen moet een museum zich houden aan de leidraad Afstoten Museale Objecten (LAMO).

Mandaten

- Bestuurslid Mw. Netty Letterie heeft van het bestuur mandaat om afstotingen goed te keuren. (Verslag bestuursvergadering van 15 januari 2021, punt 8, zie bijlage 1).
- Museum Sloten heeft als organisatie mandaat gekregen van Gemeente De Fryske Marren om ook objecten die eigendom zijn van DFM te ontzamen in overeenstemming met het Collectieplan (2019).

4.4 Stand van zaken ontzaming

Stappenplan

Ten behoeve van de voorgenomen ontzaming is er een stappenplan opgesteld op basis van verschillende relevante beleidsdocumenten van de Museumfederatie. Dit document is een leidraad voor de vervolgstappen, en tevens de basis voor de verantwoording achteraf. Hieronder volgt een korte samenvatting van het stappenplan.

Vorbereiding

Het ontzamingproces is vastgesteld in het collectieplan. De collectieregistratie in Adlib dient als basis.

1 Selectie af te stoten objecten

Per categorie objecten wordt een overzicht gemaakt, waaruit de af te stoten objecten worden geselecteerd. De besluiten hierover worden vastgelegd in de afstotingsdatabase (excel).

Van de af te stoten objecten wordt het eigenaarschap gecontroleerd en de eventuele schenkingsvoorwaarden worden gecontroleerd. Indien nodig wordt contact opgenomen met de eigenaar. Als hieruit blijkt dat het object niet kan worden afgestoten wordt het besluit aangepast (in dat geval retour eigenaar).

2 Controleronde

Het overzicht van alle voor afstoting geselecteerde objecten wordt in de werkgroep doorgenomen.

3 Besluit

Het geformuleerde besluit wordt voorgelegd aan het bestuur, en indien goedgekeurd wordt de gemeente geïnformeerd.

4 Achterban informeren

- Uitleg waarom, wat en hoe
- Kanalen: nieuwsbrieven, kijkdag (ook om info te krijgen over objecten), website

Ook dit wordt bijgehouden in een dossier.

5 Eigenlijke afstoting

De verschillende stappen zijn als volgt (conform LAMO-regels)

1. Actief herbestemming bij ander museum zoeken.
2. Publicatie op LAMO waarna geïnteresseerde erfgoedinstellingen zich alsnog kunnen melden
  - a. Bulk als dat mag (zijn voorwaarden voor) anders;
  - b. Per object.
3. Als na stappen 1 t/m 2 geen bestemming is gevonden: verkoop, kringloopwinkel of vernietiging.
4. In LAMO melden wat er met het betreffende object is gebeurd.

5 Marketing en communicatie

5.1 Offline

Betaalde advertenties

De advertenties in relevante papieren media zijn erg belangrijk. We adverteren in drie van die media, en bereiken daar de verschillende doelgroepen mee. Alle onderstaande media worden verspreid op veel toeristische adressen.

1. **VVV-magazine.** Wegens uitstekend bereik van toeristen in het algemeen. Wordt wijd en gratis verspreid over veel toeristische adressen, zowel Nederlands als Duits.
2. **VVV- inspiratiekrant.** Meer voor evenementen, activiteiten en ook voor inwoners.
3. **Museummagazine Noord.** Voor cultuurgeïnteresseerde toeristen.
4. **Kunst- en museumkrant,** met mogelijkheid van een redactioneel stuk voor met name de tentoonstellingen.

Divers drukwerk

Voor verschillende gelegenheden is (nieuw) drukwerk ontwikkeld en gebruikt, met de kenmerkende kleuren en vormen van de nieuwe huisstijl.

Museumbrochures

Door Team Museummakers (die de herinrichting hebben gerealiseerd) is een flyer gemaakt, die in de regio is verspreid.

Stoepborden

Naar aanleiding van de nieuwe inrichting zijn ook nieuwe posters gemaakt voor beide stoepborden

Papieren nieuwsbrief

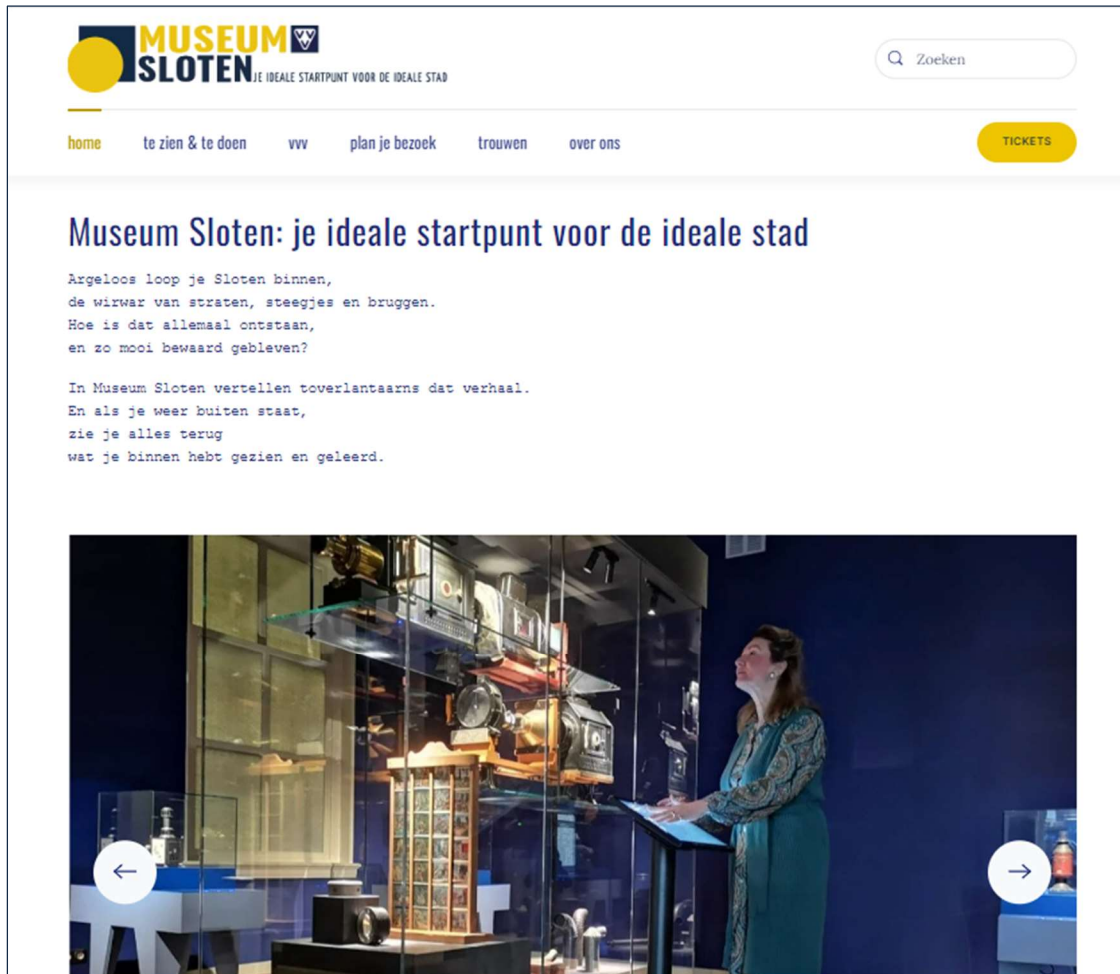
Onder vrienden en alle inwoners van Sloten is in het voorjaar weer een papieren nieuwsbrief verspreid. Met daarin uiteraard nieuws over de herinrichting, maar ook met interessante artikelen over de geschiedenis van Sloten en objecten uit de collectie.

5.2 Online

Website

Voor een goede PR en marketing is een goede website het startpunt. Een belangrijk deel van het PR-budget is na de herinrichting dan ook naar een nieuwe website gegaan. Deze nieuwe website is aangepast aan de nieuwe indeling van het museum, in de nieuwe kleuren, en bovendien technisch weer helemaal up-to-date. (Zie www.museumsloten.nl)

Social Media

Die zijn in 2023 nog niet echt op gang gekomen, mede vanwege ziekte van degene die dat altijd deed.

Wel zijn op social media enkele activiteiten bij de doelgroep gepromoot

- Het zomerarrangement (dat dit jaar goed bezet was, zie verderop)
- Open museummaand (die een groot succes was)

Digitale nieuwsbrieven

De afgelopen jaren is gestaag gewerkt aan de uitbreiding van het aantal abonnees op de digitale nieuwsbrief. Deze is in 2023 vijfmaal verstuurd. Terwijl in voorgaande jaren minder vaak zo'n nieuwsbrief werd verstuurd met meer inhoud, is in 2023 vaker een kortere nieuwsbrief verstuurd, omdat lezers dan enerzijds vaker iets van het museum horen, en anderzijds met minder inhoud eerder geneigd zijn alles te lezen.

5.3 Kanalen van derden & free publicity

Gedrukte media

Voor de herinrichting is onderstaande interview in het *Friesch Dagblad* gepubliceerd. Al voor de opening was in het *Fries Dagblad* een artikel verschenen.

Museum Sloten wil ook de techniek van de toverlantaarn laten zien

De collectie was er al, maar de bezoeker liep er nog te vaak aan voorbij. Met een nieuwe inrichting zal het Museum Sloten de toverlantaarns een centrale rol in de tentoonstelling geven.

De toverlantaarn van 1914, zoals het cultureel historisch erft van de toverlantaarn, wordt nu ook te zien in de tentoonstelling van 2022. Het is de enige nog levende toverlantaarn die nog in de wereld bestaat.

De toverlantaarn van 1914, zoals het cultureel historisch erft van de toverlantaarn, wordt nu ook te zien in de tentoonstelling van 2022. Het is de enige nog levende toverlantaarn die nog in de wereld bestaat.

Voorafgaand aan de opening zijn persberichten verstuurd naar lokale, regionale en provinciale media. Enkele lokale en regionale media hebben er vervolgens aandacht aan besteed. Hieronder bij wijze van voorbeeld het grote artikel in de *Balkster Courant*. Margriet Agricola heeft enkele interviews gegeven en journalisten rondgeleid.

Museum Sloten - je ideale startpunt voor de ideale stad

Van de stad, van de stad, van de stad. Dit is de titel van het artikel. Het artikel bespreekt de herinrichting van het museum en de tentoonstelling van toverlantaarns.

De toverlantaarn van 1914, zoals het cultureel historisch erft van de toverlantaarn, wordt nu ook te zien in de tentoonstelling van 2022. Het is de enige nog levende toverlantaarn die nog in de wereld bestaat.

Omrop Fryslân

Gezien het feit dat bij een museum beeld haast onontbeerlijk is, ligt radio minder voor de hand dan televisie, en dan kom je al snel uit bij Omrop Fryslân.

Die heeft dan ook een reportage gemaakt voor het programma *Fryslân Hjoed*. Margriet Agricola heeft een rondleiding en interview gegeven.

TOP-zuil bij Sloten

In samenwerking met Marrekrite Fryslân is de content samengesteld voor de voorgenomen TOP-zuil op het parkeerterrein bij de brug. Deze is nog niet geplaatst. De foto hiernaast is van een andere TOP-zuil. Plaatsing in Sloten is voorzien voor 2024.

De TOP-zuil is een Toeristisch OverstapPunt, en de focus is niet de stad Sloten zelf, maar meer bedoeld om fietsers en wandelaars de mogelijkheid te geven hier hun auto neer te zetten en vervolgens te voet of op de fiets een mooie of interessante route te kiezen.

Ondanks dat Sloten en het museum niet de focus zijn, is wel een van de zijden gewijd aan de stad, en daarop is ook aan het museum een 'alinea' gewijd. (Dit was ook als voorwaarde gesteld, omdat het museum veel content heeft aangeleverd in de vorm van tekst, beeld en routes.)

6 Zakelijke markt en groepen

Vergaderingen en andere zakelijke bijeenkomsten

Hiervan is afgezien vanwege de kwetsbaarheid van de mooie nieuwe inrichting. We maken heel af en toe een uitzondering – bijvoorbeeld als de gemeente een beroep op ons doet. Die heeft ons tenslotte altijd gesteund.

Huwelijken

Dit jaar zijn er vijf huwelijken gesloten, allemaal in de maanden juni en juli, en dit jaar voor het eerst in de mooie nieuwe Raadzaal.

Door de herinrichting is het aantal stoelen in de Raadzaal sterk gereduceerd waardoor er extra inzet van de gastvrouwen wordt gevraagd. Inmiddels is er een passende oplossing gevonden voor zowel het vervoer van de stoelen als de tentoonstellingsmeubels. Dit bleek tot tevredenheid van de gastvrouwen.

VVV

Op verzoek van de gemeente is het museum ook steunpunt voor de VVV waar toeristen door deskundige medewerkers geïnformeerd worden over evenementen, verblijfsaccommodaties en fiets- vaar- en wandelroutes. De belangstelling hiervoor was wederom groot.

Winkel

Diverse cadeaus, kaarten en artikelen passend bij de toverlantaarns werden ook dit jaar goed verkocht.

7 Organisatie

7.1 Bestuur

Het bestuur is maandelijks bijeengekomen en bestond in 2023 uit de volgende leden.

Naam	Functie	Portefeuilles
Ackelyn Stapensea	Voorzitter	Educatie
Dieuwke de Jong	Secretaris (afgetreden 31 dec 2023)	Personeel en vrijwilligers
Iris van Staveren	Secretaris (vanaf 1 januari 2024)	
Bouke van der Zee	Penningmeester	Bedrijfsvoering
Netty Letterie	Lid	Collectiebeleid en exposities
Vacature	Lid	Huisvesting en facilitaire zaken

Code Fair Practice en Governance Code Cultuur

Het bestuur onderschrijft de Code Fair Practice, inclusief de Code Cultural Governance en de Code Inclusie. De stand van zaken in de uitvoering is eind 2023 als volgt.

Code Fair Practice

Fair Pay

Met betrekking tot de arbeidsvoorwaarden van de werknemers volgen we de richtlijnen van de CAR/UWO. Met ingehuurde krachten worden contracten overeengekomen. Met vrijwilligers die structurele werkzaamheden verrichten is een vrijwilligersovereenkomst afgesloten. Zij krijgen een vrijwilligersvergoeding.

Afdracht auteursrechten

Voor het gebruik van auteursrechtelijk beschermd materiaal betaalt Museum Sloten de vereiste bijdrage aan de stichting Reprerecht.

Financiële transparantie

Het museum is open over financiële vergoedingen aan personeel, ingehuurde krachten en vrijwilligers. Het jaarverslag inclusief de exploitatierekening en de balans wordt op de website gepubliceerd.

Vertrouwen

In ons beleidsplan is uitgelegd wat we gaan doen en laten we zien dat we in staat zijn die plannen te realiseren. In onze jaarverslagen leggen we daarover verantwoording af. Deze documenten worden gepubliceerd op onze website.

Code Cultuur

Het bestuur is gericht op waarde scheppen voor en in de samenleving.

- Het heeft de eigen ambities waargemaakt in de vorige beleidsperiode en voor de komende beleidsperiode concrete plannen geformuleerd en aangegeven hoe die gerealiseerd gaan worden. In 2020 en 2021 is hard gewerkt aan de financiering van de voorgenomen herinrichting, die in de winter van 2022-2023 zijn beslag heeft gekregen.
- Het bestuur handelt integer.
- De verschillende rollen binnen het bestuur en binnen de organisatie zijn duidelijk afgebakend en er is geen sprake van ongewenste belangenverstrengeling.
- Het bestuur handelt in het besef van zijn verantwoordelijkheid voor de algemene en dagelijkse leiding, het functioneren en de resultaten van de organisatie.
- Het bestuur komt eenmaal per maand bijeen en bespreekt dan samen de lopende zaken, lost eventuele knelpunten op, ontwikkelt beleid en stuurt medewerkers en vrijwilligers aan.
- Het bestuur gaat zorgvuldig en verantwoord om met de mensen en de middelen van de organisatie en oefent daar goed toezicht op.
- Met medewerkers en structurele vrijwilligers wordt jaarlijks een gesprek gevoerd. Voor alle vrijwilligers is een goed vrijwilligersbeleid ontwikkeld dat gefaseerd wordt geïmplementeerd.
- Gebouw en organisatie zijn zodanig ingericht dat personeel en vrijwilligers zo veilig mogelijk kunnen werken en optimaal ook de veiligheid van gebouw, collectie en gasten kunnen waarborgen. Voor alle betrokkenen is een collectieve ongevallen- en aansprakelijkheidsverzekering afgesloten. Het gebouw is voorzien van beveiliging tegen inbraak, rookmelders en bewakingscamera's. Balievrijwilligers - die tijdens hun dienst zelfstandig het museum draaien - hebben een training gehad met de brandweer.
- Voor gasten is het gebouw volledig rolstoeltoegankelijk.
- Betalingen worden gecontroleerd door de penningmeester; de boekhouding wordt begeleid en gecontroleerd door de accountant.

7.2 Personeel

Museum Sloten had in 2023 twee werknemers.

1. **Tineke de Ree** verzorgt VVV en winkel. Door haar enthousiasme en inspirerende werkwijze is dit een groot succes. Om ruimte te maken voor een tweede werknemer heeft zij in 2023 haar baliediensten als vrijwilliger gedaan.
2. **Janna Zuiderhof** is per 1 januari 2023 voor 1 dag in de week aangesteld als coördinator, als opvolgster van Leonie Castelein, die in de loop van 2022 was gestopt.

7.3 Ingehuurde freelancers

Van freelancers wordt een offerte gevraagd, waarna een contract wordt afgesloten. Dat waren er in 2023 twee:

- **Margriet Agricola** voor de boekhoudingm PR en ICT. Betalingen laat zij fatteren door de penningmeester. Administratiekantoor Bentacera begeleidt de boekhouding.
- **Karin Dibbits** als projectleiding voor de herinrichting (net als in 2022).

7.4 Vrijwilligers

Een paar jaar geleden is een nieuw vrijwilligersbeleid ontwikkeld en vastgesteld dat enerzijds voor de bestaande vrijwilligers de werkwijze verheldert en daarmee wrijving, conflicten of ongelijke behandeling van vrijwilligers voorkomt, en anderzijds structuur geeft bij de werving van nieuwe vrijwilligers en de aansturing van bestaande. In het vrijwilligersbeleid zijn de voorwaarden daartoe geformuleerd, afspraken vastgelegd en worden de daartoe inzetbare middelen benoemd.

Organisatie in werkgroepen

Alle vrijwilligers die structureel vrijwilligerswerk voor het museum verrichten zijn inmiddels georganiseerd in de volgende werkgroepen

- Collectiebeheer
- Baliebemensing
- Klussen
- Gastvrouwen
- Educatie

De werkgroepen komen eenmaal per maand of twee maanden bijeen voor uitwisseling, overleg, planning en eventueel training. Dit is efficiënt, goed stuurbaar, bevordert de binding met het museum, en voor de vrijwilligers zelf is het gezellig en maakt het werk zinvoller.

De andere vrijwilligers zijn incidenteel inzetbaar op verschillende gebieden, van het rondbrengen van de folders tot aan de jaarlijkse poets- en klusdag.

Het vrijwilligerswerk aantrekkelijk houden

Omdat we het vrijwilligerswerk in Museum Sloten aantrekkelijk willen houden hebben we aandacht voor individuele wensen en behoeftes. We bieden sociale bijeenkomsten, gestructureerde begeleiding en indien nodig en gewenst ook scholing. Met de structurele vrijwilligers wordt jaarlijks een gesprek gevoerd om ervaringen uit te wisselen en afspraken te maken.

In september is er een uitje geweest voor de baliemedewerkers. Een vaartochtje in en om Woudsend en de 11-steegjestocht door Woudsend. Het uitje werd afgesloten met een hapje en een drankje.

Dit jaar geen uitje, wel een bijeenkomst

In november hebben bestuur, het personeel en de vrijwilligers een gezellige eindejaarsbijeenkomst gehad, waarbij ook afscheid is genomen van Dieuwke de Jong als contactpersoon voor de vrijwilligers namens het bestuur.

Museumpas voor vrijwilligers

Museum Sloten neemt deel aan het initiatief om museumvrijwilligers gratis toegang te geven tot Friese musea. Het idee is: stel jouw museum open voor vrijwilligers van andere musea, dan hebben jouw vrijwilligers ook gratis toegang tot andere deelnemende musea. Al onze vrijwilligers hebben nu zo'n Museumpas.

Stand van zaken werkgroepen

Balievrijwilligers

De groep balievrijwilligers is de meest actieve groep van alle vrijwilligers en ze zijn het nauwst bij het museum betrokken. Ze hebben dan ook veel inspraak en leren ook best veel. We doen ons best om hun rooster lang vooruit klaar te hebben en daarbij rekening te houden met hun wensen en vakanties.

Klussers

De werkgroep klussers heeft afscheid moeten nemen van de twee vaste klussers. Gelukkig is er niet meer heel veel te doen met de nieuwe inrichting, en blijken er voor incidentele klussen ook wel vrijwilligers te vinden.

Gastvrouwen

De gastvrouwen zijn dit jaar ook weer erg actief geweest, onder aansturing van Janna de Boer. Bij huwelijken verzorgden ze de hele gang van zaken: alles klaarzetten, gasten ontvangen, zorgen dat alles goed verloopt en na afloop alles weer opruimen. Ook assisteerden ze bij de arrangementen. Zij zijn weer van onschatbare waarde geweest.

Onze eigen 'postdienst'

Ook dit jaar hebben vrijwilligers weer van alles rondgebracht, echter minder dan in voorgaande jaren. Dit heeft ons kosten bespaard: te voet alles wat in Sloten verspreid moest worden aan brieven, folders nieuwsbrieven, en verder weg te fiets of met de auto.

Collectie

De werkgroep collectie had als belangrijkste taak de ontzaming. Dit bleek te veel en te gecompliceerd voor de vrijwilligers. (Zie verder paragraaf 4.4)

Nieuwe en vertrekkende vrijwilligers

Aan het eind van 2023 had Museum Sloten 37 vrijwilligers. Er zijn 4 nieuwe vrijwilligers bijgekomen: een baliemedewerker, een gastvrouw, een bestuurslid en een stadsomroeper. 5 personen hebben afscheid genomen om verschillende redenen. Met de vertrekkende vrijwilligers zijn afrondende gesprekken gevoerd en er is op passende wijze afscheid van hen genomen.

7.5 Vrienden van het museum

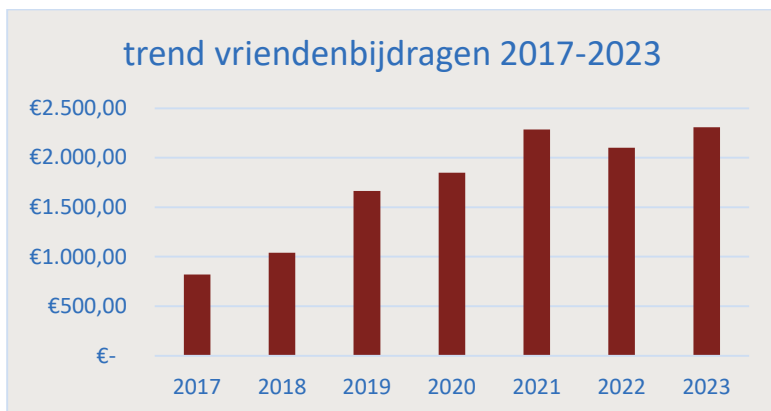
Kleine toename in 2023

Zowel het aantal vrienden als de gemiddelde bijdragen waren in 2022 wat teruggelopen, maar in 2023 is dat ondanks de gestegen kosten voor levensonderhoud en wonen weer wat toegenomen. Wij schrijven dat toe aan de waardering voor het vernieuwde museum en de grote inzet van alle betrokkenen daarbij.

Omschrijving	2023	2022
Totaal bijdragen	€ 2.308,50	€ 2.102,50
Aantal bijdragende vrienden	121	118
Gemiddelde hoogte bijdrage	€ 19,22	€ 17,48

Stijgende trend over meerdere jaren

Wij zien de in alle opzichten stijgende trend als een teken dat het draagvlak voor ons museum nog steeds toeneemt.

Bijdragen aan herinrichting

De vrienden hebben hele concrete bijdragen geleverd aan de inrichting van de Raadszaal, en met name met het oog op de bruidsparen uit Sloten en omstreken die graag in de Raadszaal willen trouwen.

Tafelkleed

Er is een tafelkleed gemaakt speciaal voor trouwplechtigheden, met Cupido's en Friese spreuken over de liefde

Kroonluchter

Op deze plek hing voorheen de beamer die de introductiefilm produceerde, en die vormde als het ware één geheel met de centrale verlichting.

Deze nieuwe kroonluchter is daarvoor in de plaats gekomen en geeft enorm cachet aan de ruimte.

Werving

Het is belangrijk om actief vrienden te blijven werven, maar de meeste vrienden komen uit Sloten zelf, en daar kun je niet elk jaar 'grootschalig' werven. Dit is al gebeurd begin 2021, dus daar moeten we nu even mee wachten.

7.6 AVG

Het museum voldoet vanaf 2018 aan de regelgeving omtrent de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming).

Ook 2023 is alle relevante wetgeving in acht genomen.

8 Subsidies en fondsen

Structurele bijdragen voor de exploitatie

Het museum ontving in 2023 structurele bijdragen van gemeente De Fryske Marren en het Van der Walfonds.

Fondsenwerving voor herinrichting

De fondsenwerving voor de herinrichting is in 2023 afgerond en heeft een bedrag opgeleverd dat in overeenstemming was met de begroting (inclusief onze eigen bijdrage van € 15.000). Aan alle fondsen is verslag gedaan en verantwoording afgelegd. Het wachten is nu (eind februari 2024) nog op de definitieve afrekening van de provinsje Fryslân.

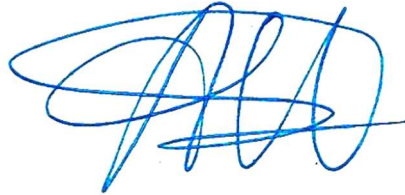
Uitgaven Herinrichting 2023

De uitgaven voor de nieuwe herinrichting 2023 zijn conform de begroting. Er zijn geen grote financiële tegenvallers geweest. Dit is met name te danken aan onze projectcoördinator Karin Dibbits van de Museummakers.

Vaststelling

Deze jaarrekening is vastgesteld in de bestuursvergadering van 8 maart 2024 te Sloten.

Voorzitter, Mw. A. Stapensea

Secretaris, mw. I van Staveren

